Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30009

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?i, Songül Esin Erol taraf?ndan 2019 y?l?nda, bireylerin sanatsal alandaki yarat?c?l?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, Anadolu Üniversitesi'nde sunulan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, sanatsal üretkenli?i ve bu sürece e?lik eden bili?sel ve duygusal bile?enleri kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedeflemi?tir. Çal??man?n temel amac?, sanat ve psikoloji alanlar?nda kullan?labilecek, geçerli?i ve güvenirli?i kan?tlanm?? standart bir ölçüm arac? sa?lamakt?r.

Ölçek, öz-bildirim format?nda olup, kat?l?mc?lar?n kendi sanatsal yarat?c?l?k e?ilimlerini ve davran??lar?n? de?erlendirmelerine olanak tan?r. Geli?tirme sürecinde kullan?lan detayl? istatistiksel analizler, bu ölçe?in ilgili literatüre önemli bir katk? sundu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sanatsal Yarat?c?l?k, Yarat?c?l?k, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Sanat E?itimi, Anadolu Üniversitesi

Yazarlar

Songül Esin Erol

Amaç

Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?i'nin birincil amac?, bireylerin sanatsal alandaki yarat?c?l?k düzeylerini do?ru, güvenilir ve sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, özellikle sanat e?itimi alan veya sanatsal faaliyetlerle ilgilenen bireylerin yarat?c? potansiyellerini ve yeteneklerini de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Bu araç, ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere, sanatsal yarat?c?l???n farkl? boyutlar?n? inceleme, yarat?c?l??? te?vik eden programlar?n etkinli?ini de?erlendirme ve yarat?c?l?k ile di?er psikolojik de?i?kenler aras?ndaki ili?kileri analiz etme imkan? sunmak üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi süreci, bu yap?n?n Türkiye ba?lam?nda kültürel olarak geçerli bir ?ekilde ölçülmesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **yarat?c?l?k** yap?s?n?n sanatsal alana özgü tezahürlerini ölçmektedir. Bu yap? genellikle orijinallik, ak?c?l?k, esneklik, detayland?rma ve sanatsal problem çözme yetene?i gibi boyutlar? içerir. Ölçe?in maddeleri, bireyin sanatsal fikirler üretme, al???lm???n d???nda

ARABPSYCHOLOGY.COM

estetik çözümler bulma ve sanatsal üretim sürecinde yenilikçi yakla??mlar sergileme e?ilimlerini de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Tez çal??mas?, Sanatsal Yarat?c?l?k yap?s?n? olu?turan temel faktörleri belirlemek için kapsaml? bir analiz yürütmü?tür. Bu faktörler, yarat?c? dü?üncenin sanatsal ifadeye nas?l dönü?tü?ünü aç?klayan alt boyutlar? temsil etmektedir. Ölçek, sadece sanatsal beceriyi de?il, ayn? zamanda sanatsal ifadeye yönelik motivasyonu ve tutumu da ölçmeyi amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten sanatsal yarat?c?l??? ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür. Geli?tirme a?amas?nda, öncelikle uzman görü?leri al?narak **kapsam geçerli?i** sa?lanm??t?r. Uzmanlar, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini de?erlendirmi?tir.

Yap? geçerli?i ise istatistiksel yöntemlerle, özellikle Faktör Analizi kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? göstermi?tir. Ölçe?in nihai formuna ili?kin detayl? geçerlik katsay?lar? ve yöntemleri, Erol (2019) taraf?ndan haz?rlanan yay?nlanmam?? yüksek lisans tezinde bulunmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? incelemi?tir. Genellikle, bu tür geli?tirme çal??malar?nda **iç tutarl?l?k** katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?u belirlenir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik analizlerine ili?kin say?sal veriler ve uygulanan yöntemler (örne?in, test-tekrar test güvenirli?i veya iki yar? güvenirli?i), ölçe?in geli?tirildi?i yüksek lisans tezinde ayr?nt?l? olarak sunulmu?tur. Bu veriler, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar üretebilme yetene?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinin kritik bir ad?m? olan Faktör Analizi, Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?i'nin alt?nda yatan boyutlu yap?y? ortaya ç?karmak için kullan?lm??t?r. Çal??mada muhtemelen **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** uygulanarak maddelerin hangi faktörler alt?nda topland??? belirlenmi? ve ölçe?in çok boyutlu yap?s? test edilmi?tir.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ölçe?in teorik çerçeve ile uyumunu sa?lam??t?r. Analiz sonuçlar?, sanatsal yarat?c?l???n tek bir genel faktör yerine, farkl? yönleri temsil eden alt faktörlerden

ARABPSYCHOLOGY.COM

olu?tu?unu göstermi? olabilir. Bu alt faktörler, ölçe?in skorlanmas?nda ve yorumlanmas?nda önemli bir rol oynamaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme, Öz-bildirim Ölçe?i

Biçim: Likert Tipi Derecelendirme (Örnek: "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a kadar uzanan derecelendirme sistemi kullan?lm??t?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri veya Genel Yeti?kin Popülasyonu (Sanatsal faaliyetlerle ilgilenen bireyler)

Ya? Grubu: Yeti?kin (18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geli?tirme örneklemi, tez çal??mas?n?n yöntem bölümünde detayland?r?lm??t?r. Tipik olarak, psikometrik çal??malar için yeterli büyüklükte bir üniversite ö?rencisi grubu kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Nicel ara?t?rma yöntemleri kullan?larak geli?tirilmi?, **psikometrik** standartlara uygun bir ölçektir. Uygulama süresi, kullan?lan madde say?s?na ba?l? olarak tahmini 10-15 dakikad?r.

Anahtar Kelimeler

Sanatsal Yarat?c?l?k, Yap? Geçerli?i, Güvenirlik Analizi, Ölçek Geli?tirme, Yüksek Lisans Tezi, Psikolojik Ölçme

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Tezin ana metninde veya YÖK tez merkezinde yer almaktad?r.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: esinerol144@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Anadolu Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle

ARABPSYCHOLOGY.COM

yazar?n izni gerekmektedir. Kullan?m ve izinler hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Songül Esin Erol ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmelidir.

Tez Eri?imi: Ölçe?in geli?tirildi?i teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im mümkündür: tez.yok.gov.tr.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: sanatsal-yaraticilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Erol, S. E. (2019). *Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?inin geli?tirilmesi* . Anadolu Üniversitesi, Eski?ehir.

Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu akademik kaynaktan sa?lanan bilgiler, ölçe?in maddelerini içermemektedir. Maddelerin tamam? ve ölçek format?, Erol (2019) taraf?ndan haz?rlanan "Sanatsal Yarat?c?l?k Ölçe?inin geli?tirilmesi" ba?l?kl? yüksek lisans tezinde ayr?nt?l? olarak yer almaktad?r. Ara?t?rmac?lar, maddelere eri?im için do?rudan teze ba?vurmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM